

OBSAH

1. Úvod	4
2. Práce v chemické laboratoři	6
2.1. Provozní řád v chemické laboratoři	6
2.2. Laboratorní řád	11
2.3. Protokol	12
2.4. Chemické nádobí a pomůcky	13
2.4.1. Varné sklo	14
2.4.2. Technické sklo	15
2.4.3. Odměrné sklo	15
2.4.4. Porcelánové nádobí	16
2.4.5. Laboratorní pomůcky	16
2.5. Základní práce v laboratoři	26
2.5.1. Sestavení aparatury	26
2.5.2. Zahřívání	26
2.5.3. Chlazení	28
2.5.4. Vážení	28
2.5.5. Měření objemu kapalin	29
2.5.6. Příprava roztoků	30
2.5.7. Sušení	30
2.5.8. Dělení směsí	30
2.5.8.1. Filtrace	31
2.5.8.2. Dekantace	34
2.5.8.3. Krystalizace	34
2.5.8.4. Chromatografie	34
2.5.8.5. Destilace	34
2.5.8.6. Extrakce	34
3. Jednotlivé laboratorní úlohy	35
3.1. Práce se sklem, korkem a pryží	35
3.1.1. Příprava skleněné tyčinky	36

3.1.2. Příprava skleněné kapiláry	36
3.1.3. Ohýbání trubiček	37
3.1.4. Vrtání zátek.....	37
3.2. Kontrola správnosti objemu pipety	38
3.3. Krystalizace.....	40
3.3.1. Čištění technické modré skalice krystalizací	41
3.3.2. Čištění kyseliny trihydrogenborité rušenou krystalizací.....	42
3.3.3. Čištění modré skalice krystalizací srážením v roztoku	43
3.4. Stanovení hustoty kapaliny	44
3.4.1. Stanovení hustoty kapaliny hustoměrem.....	45
3.4.2. Stanovení hustoty kapaliny ponorným tělískem na Mohrových vahách.....	45
3.5. Stanovení hustoty pevné látky	46
3.5.1. Orientační stanovení hustoty pevné látky měřením jejího objemu a hmotnosti	46
3.5.2. Stanovení hustoty pevné látky pyknometrickou metodou	46
3.6. Stanovení teploty tání vzorku	48
3.6.1. Stanovení teploty tání	49
3.7. Termometrické stanovení stechiometrických poměrů reaktantů při neutralizaci	50
3.8. Stanovení alkality pitné vody titrací a pH-metrem	52
3.8.1. Příprava odměrného roztoku kyseliny chlorovodíkové	54
3.8.2. Stanovení přesné látkové koncentrace HCl.....	55
3.8.3. Stanovení alkality pitné vody titrací.....	56
3.8.4. Stanovení pH vody	56
3.9. Porovnání vážkové, plynoměrné a titrační metody stanovení uhličitanu vápenatého	57
3.10. Frakční destilace	60
3.10.1. Frakční destilace připravených vzorků	63

3.11. Extrakce.....	65
3.11.1. Přibližné stanovení rozdělovacího koeficientu	66
3.12. Chromatografie	68
3.12.1. Chromatografie na tenké vrstvě	75
3.12.2. Separace iontů Fe^{3+} , Ni^{2+} , Cu^{2+} a Co^{2+} kruhovou papírovou chromatografií	76
3.13. Reakční kinetika.....	78
3.13.1. Vliv iontů železnatých a měďnatých na rychlost oxidace jodidu peroxidisíranem v přítomnosti thiosíranu.....	78
Přílohy.....	81
1. Klasifikace nebezpečných chemických látek	81
1.1. Zákonné normy.....	81
1.2. Nebezpečné látky a přípravky	82
1.3. Přehled označení nebezpečnosti látky	84
1.4. Standardní věty označující specifickou rizikovost.....	86
1.5. Standardní pokyny pro bezpečné nakládání.....	91
1.6. Příklad klasifikace a označování nebezpečných chemických látek podle nařízení vlády ČR č. 25/1999 Sb.....	94
1.7. Přehled klasifikace chemikálií používaných při cvičeních z laboratorní techniky	95
2. Tabulková část	96
Tabulka 1: Hustota vody za rozličných teplot.....	96
Tabulka 2: Hustota roztoků kyseliny octové (20 °C).....	96
Tabulka 3: Teplota varu vybraných rozpouštědel	97
Tabulka 4: Teploty tání vybraných látek.....	97
Tabulka 5: Rozpustnost vybraných anorganických sloučenin ve vodě ..	98
Seznam použité literatury	99